

ОН**ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ****TRADE UNION OF EDUCATION AND
SCIENCE WORKER OF UKRAINE**Юридична адреса: 01012, м. Київ, Майдан Незалежності, 2
Адреса для листування: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 6
Тел./факс: (044) 462-47-462, Maidan Nezalezhnosti, Kyiv, Ukraine, 01012
Tel./fax: +380 (44) 462-47-46E-mail: sekr.osvita@gmail.com Website: www.pon.org.ua

Розрахунковий рахунок: UA263223130000026002010078760 в АТ «Укресімбанк» (м. Київ), КОД ЄДРПОУ: 02605316

12.02.2020 № 02-5/149

Уповноваженій Верховної Ради
України з прав людини
Л.Л. Денісовій

Шановна Людмила Леонтіївно!

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України звертається до Вас, як до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, стосовно дискримінаційних норм, які мають місце у прийнятому 6 січня 2020 року 327 народними депутатами України законі «Про повну загальну середню освіту», законопроект 0901, допоки не підписаного Головою Верховної Ради України.

Статтю 22 закону передбачено, що педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти, які досягли пенсійного віку та яким виплачується пенсія за віком, працюють на основі трудових договорів, що укладаються строком від одного до трьох років.

Підпунктами 1 і 2 пункту 3 Прикінцевих та перехідних положень закону встановлено, що набрання чинності цим Законом є підставою для припинення безстрокового трудового договору з керівниками державних і комунальних закладів загальної середньої освіти та педагогічними працівниками таких закладів, яким виплачується пенсія за віком, згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України, згідно з якою підставами для припинення трудового договору, є підстави, передбачені іншими законами.

До 1 липня 2020 року керівників державних і комунальних закладів загальної середньої освіти зобов'язано припинити безстрокові трудові договори з педагогічними працівниками, яким виплачується пенсія за віком, з одночасним укладенням з ними трудових договорів строком на один рік. У разі незгоди з продовженням трудових відносин на умовах строкового трудового договору педагогічні працівники, яким виплачується пенсія за віком, звільняються згідно з пунктом 9 частини першої статті 36 Кодексу законів про працю України. Після закінчення строку трудового договору з такими педагогічними працівниками передбачено можливість укладення строкових трудових договорів відповідно до частини другої статті 22 цього Закону.

Наголошуємо, що такі положення не відповідають нормам статей 24 і 43 Конституції України, оскільки мають дискримінаційний характер стосовно осіб, які досягли пенсійного віку, та обмежують їх право на працю. Відповідно до статті 43 Конституції кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується. Статтю 24 громадянам гарантовано рівні конституційні права і свободи та встановлено, що не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі,

етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Ці норми суперечать також положенням статті 22 Конституції України, якою заборонено при прийнятті нових законів звужувати зміст та обсяг існуючих прав.

Зазначені положення суперечить вимогам статті 23 Кодексу законів про працю України, якою встановлено, що строковий трудовий договір укладається у випадках, коли трудові відносини не можуть бути встановлені на невизначений строк з урахуванням характеру наступної роботи, або умов її виконання, або інтересів працівника та в інших випадках, передбачених законодавчими актами.

Дискримінація громадян похилого віку в галузі праці забороняється також Законом України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні».

Ці положення не відповідають статті 4 Конвенції Міжнародної Організації Праці № 158 «Про припинення трудових відносин з ініціативи роботодавця» 1982 року, ратифікованої Верховною Радою України 4 лютого 1994 року, згідно з якою трудові відносини з працівниками не можуть припинятися, якщо тільки немає законних підстав для такого припинення, пов'язаного із здібностями чи поведінкою працівника або викликаного виробничою потребою підприємства, установи чи служби.

Наслідком реалізації норм закону «Про повну загальну середню освіту» буде одночасне звільнення до 1 липня 2020 року понад 70 000 вчителів та, крім того, ще інших педагогічних працівників, які отримують пенсію за віком. За наявними даними лише серед учительства, доля працівників пенсійного віку складає близько 16%, а в окремих регіонах сягає 30%. Такий значний відсоток вчителів пенсійного віку спричинений низьким рівнем заробітної плати внаслідок недотримання в державі законодавства щодо оплати праці педагогічних працівників та, як наслідок, мізерною пенсією, розмір якої здебільшого складає 2,5 - 3 тис. гривень, що змушує їх замість відпочинку працювати та віддавати свої знання і досвід учням, молодшим колегам, виконуючи сумлінно свої обов'язки.

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України покладає на Вас, шановна Людмила Леонтіївно, надію та розраховує на вжиття відповідних заходів й застосування прав і повноважень, наданих Уповноваженому з прав людини Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», для недопущення дискримінації в галузі праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які отримують пенсію за віком, тож і за віковою ознакою.

Відповідне звернення з вимогами застосувати право вето до закону «Про повну загальну середню освіту» спрямовано також Президенту України.

З повагою
Голова Профспілки

Г.Ф.Труханов